

2016-cı ilin aprelində də, 2020-ci ilin iyulunda da atəşkəs böyük təxribatçılıq missiyası ilə pozulmuşdu. Azərbaycanın ordu hissələri bu təxribatların qarşısını qətiyyətlə almışdı. Aprel döyüşlərində düşmən min hektarlarla ərazidən çıxarılmışdı. Düşmən 2020-ci il sentyabrın 27-də də Azərbaycan ərazisində böyük təxribat törətmək istədi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev həmin gün xalqa müraciətində dedi: "Bu gün səhər Ermənistan silahlı qüvvələri bir neçə istiqamətdən müxtəlif növ silahlardan, o cümlədən ağır artilleriyadan istifadə edərək bizim yaşayış məntəqələrimizi, eyni zamanda, hərbi mövqelərimizi atəşə tutmuşdur. Düşmən atəşi nəticəsində mülki əhali və hərbiçilərimiz arasında itkilər, yaralananlar var".

2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı birləşmələrinin növbəti təxribatının - hücumunun qarşısı qətiyyətlə alındı, Ali Baş Komandanın əmri ilə Azərbaycan Ordusu əks-hücum əməliyyatına başladı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev xalqa müraciətində dedi: "Biz haqlıyıq, biz öz torpağımızda vuruşuruq, öz torpağımızda şəhidlər veririk. Bizim savaşımız müqəddəs savaşıdır!". Ali Baş Komandanın müharibənin xarakterini ictimaiyyətə bildirməsi xalqın müharibədə iştirakına vəsələ oldu.

Vətən müharibəsi başladı. Xalq-ordu münasibətləri əvvəlki illərlə, aylarla müqayisədə nəzərəcarpacaq dərəcədə yüksəldi. Döyüşən ordu sıralarında olmaq üçün minlərlə gənc Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rayon şöbələrinə müraciət etdi. Qismən səfərbərliyə görə onların hamısının istəyi yerinə yetirilmədi. Xalq döyüşən orduya yüksək səviyyədə mənəvi dəstək göstərdi. Azərbaycan Ordusu yüksək təminatla malikdir. Buna baxmayaraq, döyüşlər getdiyi müddətdə analar döyüşənlərimizə ana qayğısı göstərdi: yun gödəkçələr, isti corablar, boğaz şalları toxuyub göndərirdi. 44 gün döyüşlər gedən əraziyə yüzlərlə maşın ərzaq göndərildi. İctimaiyyət bunu mənəvi borc kimi edirdi. Bu, döyüşlərin gedişinə də təsir göstərdi, əsgər və zabitlərin döyüş əzmini də, qələbə ruhunu da yüksəltdi. Döyüşlər getdiyi vaxtlarda döyüşçülərdən biri demişdi: "Çağırışla döyüşə gedəndə yol boyu bizi uğurlayanları gördük, onların sırasındakı azyaşlı uşaqlar da var idi, qocalar da, əlillər də. Bu, bizim təmsalımızda döyüşən ordunun qələbə ruhunu yüksəltdi. Ali Baş Komandanın əmrini qələbə ilə tamamlamaq üçün qətiyyətlə döyüşürük...". Bu kəlmələr dəstəyə görə xalqa minnətdarlıq deməkdir. Hamı döyüşənləri

31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür

Zəfər ilinin Həmrəylik Günü

uğurlayanları ictimaiyyətin nümayəndələri bildiyindən 44 gün çəkin Vətən müharibəsi xalqa ordunun sarsılmaz birliyi kimi yaşanırdı.

Döyüşlərdən uzaqda olsa da, hər bir azərbaycanlı gənc özünü döyüşlərdə hiss edirdi.

Vətən müharibəsində hər bir vətəndaşın qələbəyə inamı olsa da, döyüşləri qələbə qazanılacağına əminliklə yaşasa da, narahatlığı sovuşmur. Hamı televiziyada verilişlərə, sülhətlərə bu ovqatla baxırdı. Zabitlər döyüşçülərin döyüş hazırlığından da danışırdılar, mənəvi kamilliyindən də. Döyüşçülər özləri haqqında deyil, döyüşçü yoldaşları haqqında danışırdılar. Dünya azərbaycanlıları döyüşçünün anasının "Vətən olmayandan sonra mən nəyə lazımam, məğlub oğul nəyə lazımdır..." kəlmələrini döyüşənlərə Ana öyüdü bilirdi. Şəhid anası əlini çağırış yaşına çatmamış oğlunun çiyinə qoyaraq, "Qardaşını bu oğlum əvəzləyəcək!" demişdi, baxışları naməlumluğa dikilmişdi. O naməlumluqda döyüşlər gedirdi, Azərbaycan əsgəri qələbələri qazanırdı. Şəhid anası döyüşlər gədən o naməlumluğa hələ hərbi xidmət yaşına çatmamış oğlunu da döyüşənlərin sırasındakı görmək niyyətiylə baxırdı...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciətində dedi ki kəlmələr hər birimizi qürurlandırdı: "Bu gün böyük qürur hissi ilə deyə bilərik ki, Füzuli bizimdir, Cəbrayıl bizimdir, Zəngilan bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Laçın bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycanıdır! Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!". Bu il Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü Zəfər ilinin qüruru kimi qarşılayırıq. Qalib ordumuzun qalib hərbiçilərini həm Zəfər ili, həm Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü, həm də Yeni il münasibətilə təbrik edirik.

Şəbnəm BEHBUDZADƏ,
Bakı şəhəri

Hər tarixi günün öz mahiyyəti var. Belə günlər xalqla, dövlətlə, dövlətçiliklə bağlı olduğuna görə cəmiyyətin ovqatını müəyyənləyir. Cəmiyyət ictimaiyyət deməkdir, yəni, ictimaiyyət tarixi günləri təkcə tarix kimi deyil, həm də sabahların daha nurlu olması niyyətiylə, inamıyla qeyd edir. 2020-ci il 100 illik yubileyi 2018-ci ildə qeyd edilən ordumuzun ilidir. Ordumuzun adına ad olan ili ictimaiyyət həmişə böyük sevgilərlə xatırlayacaq.

31 Dekabrı Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi, həm də Yeni il kimi qeyd edirdik. Bu il bu iki bayram Zəfər ili ovqatı ilə qeyd ediləcək. Bu il torpaqlarımız işğaldan azad edildi, 28 il çəkən intizara son qoyuldu, köçkünlər el-obasına qayıdacaq.

Təqvim ili başa çatmaqdadı. Bir neçə gündən sonra 2020-ci ilin son anlarını yaşayacağıq, 2020-ci ilə müraciətlə "Sən tarixdə Zəfər ili kimi qalacaqsan!" deyəcəyik. 2021-ci il "Sən tarixdə köçkünlərin el-obasına dönüşü ili kimi qalacaqsan!" deyəcəyik...

Hər ötən ili yaşanılmış aylar bilirik. İlin sonunda yaşanılmış aylara görə olmuşları xatırlayıırıq. 2020-ci il həmişə Zəfər ili kimi xatırlanacaq. Nənələr nəvələrinə nağıl qəhrəmanlarından deyil, Vətən müharibəsinin qəhrəmanlarından danışıcaqlar. Noyabrın 8-i əbədiyyən Zəfər günü kimi qeyd ediləcəkdir. Müasir gənclik də 2020-ci il bu baxımdan ruhumuzun ili bilirik. Xalq 28 ildi belə il (2020-ci il), belə gün (8 noyabr) arzulayırdı. Tərəddüd etmədən 2020-ci ilə son 100 ilin ən gözəli, 8 noyabr gününün ən gözəli deyirəm...

Azərbaycanda ordu quruculuğu həmişə dövlət üçün prioritet olub. Müxtəlif təyinatlı beynəlxalq təlimlər, ordudaxili təlimlər, ordunun silahlanmasına daxil edilən ən müasir döyüş texnikaları, uçuş aparatları, hərbi qulluqçuların onların istismar xüsusiyyətlərini tam mənimsəməsi şəxsi heyət döyüş hazırlığını yüksəltdi. Bu yüksəlişin nəticəsidir ki, Azərbaycan Ordusu dünyada ən güclü ordular sırasındadır.

Azərbaycan Respublikasının

Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin ön xətdə, səngərlərdə əsgər və zabitlərlə görüşməsi, onlara tövsiyələr verməsi, xidmətdə fərqlənləri təltif etməsi şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığını yüksəltdi. Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın döyüş əmrini qələbə ilə tamamlamağa - torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadir idi. O illərdə hərbi xidmətdən tərxis edilən əsgərlərin hamısı "Torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək döyüşlərdə iştirak edə bilmədim..." təəssüfünü yaşayırdı.

2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Ordusunun hissələri Ermənistan silahlı birləşmələrinin hücumunun qarşısını qətiyyətlə aldı. Ali Baş Komandanın əmriylə əks-hücum əməliyyatı başladı. Bu əməliyyat Vətən müharibəsi kimi davam etdirildi.

Sentyabrın 27-dən noyabrın 9-na kimi döyüşlər getdi. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində minlərlə gənc, Birinci Qarabağ müharibəsi veteranı döyüşlərdə iştirak etmək üçün müraciət etmişdi. Bu, ictimaiyyətin Vətən müharibəsində iştirak etmək istəyi, işğal sonlandırmaq niyyəti idi. Döyüşçülər bunu bildirdi, daha əzmlə döyüşürdü. Döyüşlərin ilk günlərində Ermənistan hərbi birləşmələrinin müdafiə səddi darmadağın edildi.

Bu, Azərbaycan Ordusunun qələbələrini başlanğıcı oldu. Suqovuşan, Cəbrayıl, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı işğaldan azad edildi. İctimaiyyət Ali Baş Komandanın xalqa müraciətini böyük istəklərlə gözləyirdi. Hər müraciət bir şəhərin azad edilməsi xəbəri idi. Bu xəbərlər işğalın sonunun yaxınlaşdığını bildirdi.

Biz gənclər də ictimaiyyətin bir hissəsi olaraq Suqovuşanın ermənisizləşdirilməsini qələbələrimizin gözəl başlanğıcı bildik. Onda izlədiyimiz kadrlar ürayimizi dağa döndərirdi. Azərbaycan əsgərinin şücaətini görürdük, Vətən sevgisini görürdük, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətini görürdük...

Nisbətən yüngül yaralanmış döyüşçü ağır yaralanmış döyüşçünü təhlükəsiz yerə aparanda yenidən yaralanıb, şəhid olub. Vətən müharibəsində neçə-neçə belə döyüş anları olub. Yeni, Azərbaycan əsgəri üçün Vətənə görə, Qələbəyə görə bütün gərgin anlar mənəvi kamillik kimi yaşanırdı. Yaralı döyüşçüyə xitabən deyilən "Səni ölümdən xilas edəcəm" qətiyyəti döyüşçünün qələbə istəyi olub. Hər əsgər Qələbənin əsgəri olmaq üçün döyüşürdü. Döyüşlər səngiyəndə döyüşçülərin dedi ki kəlmələrin hər birini qələbə andı bilirdik. Qələbə andı içənlərimiz torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Bu qələbə erməni işğalını sonlandırdı. Ermənistan da, onun havadarları da gördü ki, yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığa malik olan Azərbaycan Ordusu bundan sonra da ərazi bütövlüyünü bu qətiyyətlə, bu sədaqətlə qoruyacaq...

Şuşa uğrunda döyüşləri ictimaiyyət ifadəsi mümkün olmayan həyəcanlarla izlədi. Müxtəlif informasiyalar dolaşdığına xalq Müdafiə Nazirliyinin informasiyalarına inandı.

Şuşanın işğaldan azad edilməsi ictimaiyyətin görünməmiş coşqusunu yaşandı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 8-də xalqa müraciətində dedi: "...Şuşa Qarabağın tacıdır! Şuşanın azad edilməsi həm böyük siyasi, həm böyük strateji, eyni zamanda, çox böyük mənəvi məna daşıyır. Biz Şuşaya qayıtdıq, biz Şuşanı qayıtdıq, biz Şuşada yaşayacağıq". Bu kəlmələr hamımızın ürəyini dağa döndərdi. Ölkə başçısının şəhidlərimizə xitabən dedi ki "... Biz bu qələbəyə görə onlara borcluuyq. Onlar torpaqlarımızı işğalçılardan qarış-qarış azad edib, onlar bizim bayrağımızı işğal edilmiş və işğaldan azad edilmiş torpaqlarda qaldırıb, bayrağımızı orada dalğalandırıb. Bu, bizim hamımızın qələbəsidir, bütün Azərbaycan xalqının. Azərbaycan xalqı bir daha göstərdi ki, nə qədər böyük xalqdır, nə qədər vətənpərvər xalqdır, nə qədər dəmir iradəyə malik olan xalqdır" kəlmələri şəhidlərimizin ruhuna gözaydınlığı bildirdi.

31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. Təsis ediləyi vaxtdan bəri bu gün ən gözəl ovqatla qarşılanacaq. Mən Azərbaycan gəncliyinin bir nümayəndəsi kimi dünya azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü, Yeni il bayramı və Zəfər ili münasibətilə təbrik edirəm...

Gülsürə HÜSEYNOVA,
Silahlı Qüvvələrin
Hərbi Akademiyasının
adyunktı